

Číslo 15/2012

**Radka Pešková: Výkonnostní indikátory aplikované na lázeňské zařízení v ČR
Efficiency Indicators applied in Spas Institutions in the Czech Republic**

Abstrakt: Tento článek se zabývá výkonnostními indikátory aplikovanými v lázeňském zařízení v České republice, a to jako základní podmínky kvality poskytované lázeňské péče a konkurenceschopnosti zdravotnického zařízení. Lázeňský sektor stejně jako zdravotnictví je specifické odvětví, a proto vyžaduje hodnocení jeho výkonnosti specifické metody a přístupy. Tento příspěvek ukazuje možnosti hodnocení výkonnosti v lázeňství, a to s využitím finančních a nefinančních indikátorů. Jejich kombinace poskytuje objektivnější výsledky měření výkonnosti lázeňství a vede k lepším doporučením pro celkový systém řízení lázeňského zařízení pro další období. Perspektivou pro lázeňská zařízení je nejenom zvyšování výkonnosti, ale také změna organizační kultury, neboť silná organizační kultura zajistí přední tržní pozici lázeňskému zařízení, jeho ekonomickou stabilitu a především je garancí kvality a bezpečí pacienta v lázeňském zařízení.

Klíčová slova: Česká republika, efektivnost zdravotní péče, finanční indikátory, nefinanční indikátory, srovnávací studie, systém financování zdravotní péče, zdravotní pojištění

Abstract: This paper concentrates on assessment of efficiency and perspective of spas in the Czech Republic. The spas is a special industry and for that reason, efficiency measurement calls for special approaches and methods. This paper presents two approaches of efficiency measurement illustrated by two health institutions in the Czech Republic. In our study we firstly apply financial measures for measuring of effectiveness and secondly we employ non-financial indicators. The combination of both methods provides more objective outcomes for efficiency measurement in spas and help to make better decision in management of spas. Perspective for Czech spas is not only to increase their efficiency, but also strong organizational structure, moreover as guarantee of quality and patient safety in spas.

Keywords: Czech Republic, health care efficiency, financial indicators, non-financial indicators, comparative study, funding health system, health insurance

JEL Classification: I15, I32, H51

Věra Košteková, Miroslav Nový: K některým aspektům platebního styku v hotelových službách

About some Aspects of Payment in the Hotel Services

Abstrakt: Článek je zaměřen na otázky platebního styku, zejména na používání platebních instrumentů v podnicích cestovního ruchu v České republice. Výhody a nevýhody jednotlivých nástrojů bezhotovostního platebního styku jsou porovnány jak mezi sebou navzájem, tak s hotovostní formou úhrad za ubytovací a gastronomické služby, které poskytují zákazníkům vybrané podniky cestovního ruchu. Zvláštní pozornost je věnována omezení plateb v hotovosti, cestovním šekům a platebním kartám. Součástí zpracované problematiky je analýza výsledků průzkumu zaměřeného na používání zmíněných platebních instrumentů v několika ubytovacích zařízeních v ČR.

Klíčová slova: hotely, hotovost, limit plateb v hotovosti, platební karta, platební styk, šek

Abstract: *The article is focused on issues of payment, in particular the use of different payment instruments in tourism-related establishments in the Czech Republic. Advantages and disadvantages of cashless payments instruments are compared with each other and with cash payments for accommodation and food services provided by selected tourism-related establishments. Particular attention is paid to the limitations of cash payments, travel checks and payment cards. The article also includes an analysis of the results of a survey focused on the use of these payment instruments in several accommodation establishments in the country.*

Keywords: hotels, cash, limit of cash payments, payment card, system of payments, check

JEL Classification: E40, L83

Jiří Honka: Švarcsystém, outsourcing a růst nákladů v podnikatelském sektoru cestovního ruchu, pohostinství a hotelnictví
The Švarc system, Outsourcing and the Cost Growth in the Business Sector of Tourism, Hospitality and Hotel Industry

Abstrakt: *V České republice je zdánlivě mnoho podnikatelů, ale řada z nich pracuje na tzv. švarcsystém. Jsou to lidé, kteří vlastní živnostenské oprávnění, ale nejsou podnikateli v pravém slova smyslu. Švarcsystém je zaměstnávání na IČO, které poprvé uplatnil podnikatel Miroslav Švarc – proto švarcsystém. Tímto mu odpadly povinnosti platit státu daň ze mzdy, sociální a zdravotní pojištění. V současné době je těžké jej dokázat díky novému fenoménu zvanému outsourcing, kdy si jedna firma najme druhou na práci, která není její hlavní činností: je těžké rozlišit, kdy se jedná o švarcsystém a kdy o outsourcing. Podstata švarcsystému je zaměstnávat lidi na základě živnostenského oprávnění, ale zároveň nese znaky zaměstnaneckého vztahu. Výhody švarcsystému pro podnikatele představují úspory na odvodech státu, dvojí vykazání nákladů (ve firmě a ze strany zaměstnance), mohou se vyhnout zákoníku práce. Nevýhody švarcsystému dopadají především na toho, kdo se nechá takto zaměstnat (nemá nárok na řadu sociálních opatření obsažených v zákoníku práce). Stát vyhlásil boj proti švarcsystému systémem kontrol, které budou provádět Úřady práce.*

Další navrhované změny pro OSVČ podnikající na živnostenský list jsou velice zásadní a budou mít na podnikání zřejmě silný dopad. Zvýšení snížené sazby DPH od 1. 1. 2012, snížení výdajových paušálů, snížení hranice pro registraci k DPH i zavedení registračních pokladen určitě všichni podnikatelé a živnostníci neustojí. Výše uvedené změny se přímo dotýkají odvětví cestovního ruchu - cestovních kanceláří, cestovních agentur, hotelů, pohostinství, restaurací, vináren, pivnic, barů, tedy všech podnikatelů, kteří podnikají v sektoru stravovacích a ubytovacích služeb. Všechny uvedené změny představují růst nákladů pro podnikatele, fyzické osoby.

Klíčová slova: DPH, OSVČ, outsourcing, švarcsystém, výdajové paušály, zaměstnanec, zaměstnavatel

Abstract: *In the Czech Republic there are many entrepreneurs (businessmen) but many of them work on the so-called Švarc system. These are people who own a business license but they are not entrepreneurs in the true sence. The Švarc system is the employment on the ICO (on self-employed basis) which was for the first time applied by a businessman Miroslav Švarc – therefore the Švarc system. Due to it he fell off his obligation to pay wage taxes (payroll tax), social and health insurance. Currently, it is difficult to prove it due to the new phenomenon called outsourcing - if a company hires another one for (job) work to be done*

which is not its main business: it is difficult to distinguish when it is the Švarc system and when outsourcing. The essence of the Švarc system is to employ people under a trade licence, but it also bears (shows) the hallmarks of an employment relationship at the same time. The advantages of the Švarc system for businessmen can be represented by savings to the state payroll, dual reporting costs (in the company and by the employee), they can avoid the Labour Code. The disadvantages fall primarily on those who accepted to be employed this way (They are not entitled to a range of social measures contained in the Labour Code). The state declared the fight against the švarc system through a system of checks which will be carried out (implemented) by the Labour Office. Other proposed changes for self-employed who work on business license are very crucial and will have a strong impact on business. Due to the increase of the reduced VAT rate from 1st January 2012, the decrease of the spending packages (lump-sum expenses), the lowering of the threshold (limits) for the VAT registration and the introduction of cash registers some of the entrepreneurs and businessmen seem to fail. The above changes will directly affect the sector the tourism industry – travel agencies, travel offices, hotels, restaurants, wine bars, pubs, bars, that is all entrepreneurs who are doing business in the sector of catering and accommodation services. All these changes represent the cost growth for entrepreneurs, self – employed individuals.

Keywords: VAT (Value Added Tax), self-employed, outsourcing, Švarc system, spending packages, employee, employer

JEL Classification: D24, H 25, M21

Kateřina Veselá, Jarmila Šebestová: Intercultural Competence and their Role in Devising a Range of Services in Tourism – a Case Study of the Potential of the Czech Republic for Russian Tourists

Interkulturní kompetence a jejich role ve tvorbě nabídky služeb v cestovním ruchu – případová studie potenciálu České republiky pro ruské turisty

Abstract: The article deals with multicultural differences and their applications in the field of tourism services. It also addresses the consequences to management of diversity, which thus directly lead to innovation and support new business with potential for improving products and services. It deals with the potential of the Czech Republic, which has long standing reputation as one of the most attractive countries for Russian tourists. Paper describes the basic principles and tools for creating a successful tourist country. This article also describes the expected trends in tourism and the general popularity of Europe as a tourist destination for citizens of the Russian Federation.

Keywords: Cultural environments, diversity management, innovation, services, tourism

Abstrakt: Tento článek se zabývá multikulturními rozdíly a jejich dopady na poskytování služeb v cestovním ruchu. Článek se zaměřuje na aktuální situaci na poli cestovního ruchu mezi Českou republikou a evropskou částí Ruska. Zabývá se potenciálem České republiky, která se dlouhodobě drží na žebříčku nejatraktivnějších zemí pro ruské turisty. Jsou zde popsány základní principy a nástroje pro tvorbu úspěšné turistické země, kterou Česká republika bezesporu je. Článek dále popisuje očekávané trendy v cestovním ruchu a obecně oblíbenost Evropy jako turistické destinace pro občany Ruské federace.

Klíčová slova: Kulturní prostředí, multikulturalita, diversity management, cestovní ruch, služby

JEL Classification: L26, L29, L83

Eva Šimková, Martina Rybová: Indikátory udržitelné venkovské lokality ve vztahu k cestovnímu ruchu
The Sustainable Rural Area Indicators in Relation to Tourism

Abstrakt: Rozvoj venkova je často dáván do souvislosti s venkovským cestovním ruchem, který může pomoci revitalizovat postižené venkovské oblasti. Cílem příspěvku je navrhnout soubor indikátorů udržitelné venkovské lokality jako nástroje plánování místního rozvoje s využitím cestovního ruchu. Je popsán soubor 40 indikátorů rozdělených do šesti skupin: ekonomická, sociální, environmentální, kulturní, politická a technologická. Indikátory lze využít pro monitoring vývoje venkovského cestovního ruchu a zjištění možných problémových oblastí v šesti klíčových dimenzích udržitelného rozvoje venkova. S ohledem na obtížnost zjišťování dat je navržený soubor indikátorů přizpůsoben podmínkám České republiky a zredukován na 22 indikátorů. Prezentovaný soubor indikátorů může sloužit jako základ pro jeho rozpracování na místní nebo regionální úrovni a pro následné stanovení únosných mezí rozvoje potenciálu venkova.

Klíčová slova: indikátory udržitelnosti, rozvoj venkova, venkov, venkovský cestovní ruch

Abstract: Rural development is often mentioned in relation to rural tourism, which may help with revitalization of rural areas. The objective of the paper is to suggest a set of indicators of sustainable rural area as a planning-tool for local development with usage of rural tourism in order to improve the quality of a decision-making process. There are 40 rural sustainable development indicators defined in the paper, divided into six groups of dimensions: economic, social, environmental, cultural, political and technological. The indicators can be used for the monitoring of rural tourism development and for identification of potentially problematic areas in six key dimensions of rural sustainable development. The set of indicators was, however, reduced to 22 indicators due to complexity of data mining in the Czech Republic. Presented indicators may become a basis for further development at local and regional levels, as well as for determination of carrying capacity of the rural development potential.

Keywords: sustainability indicators, rural development, rural areas, rural tourism

JEL Classification: R11

Daniela Hrehová: Animátor a animačné aktivity z pohľadu účastníkov cestovného ruchu na Slovensku
Animator and Animation Activities from the Perspective of Tourists in Slovakia

Abstrakt: Cestovný ruch je v súčasnej dobe najrýchlejšie rastúcim odvetvím. Ak má byť úspešný, musí splniť očakávania a potreby účastníkov. Animácia sa stala dôležitou súčasťou služieb cestovného ruchu. Animácia v súvislosti s voľným časom znamená jeho aktívne oživovanie formou aktivít animátora, ktorý vo svojej profesii musí splňať protichodné požiadavky. Cieľom článku je poukázať na dôležitosť profesie animátora a animačných služieb v cestovnom ruchu a ako účastníci cestovného ruchu na základe vlastných potrieb, očakávaní a skúseností hodnotia zručnosti animátora a animačné aktivity s ohľadom na podmienky cestovného ruchu na Slovensku. Výsledky uskutočneného prieskumu poukázali síce na záujem klientov o služby animácie, no zároveň poukazujú na ich nedocenenosť v slovenskom cestovnom ruchu, na nedostatočné zručnosti slovenských animátorov využívať a vykonávať animačné aktivity. Skvalitnenie zručností animátora a využitie rôznych foriem animácie sú potrebné v každodennej práci s účastníkmi cestovného ruchu, pre splnenie ich potrieb a očakávaní a pre zvýšenie atraktivity cestovného ruchu na Slovensku vôbec.

Klíčové slová: animátor, animačné aktivity, cestovný ruch, schopnosti, zákazníci

Abstract: Tourism is currently the fastest growing industry. If tourism is to be successful, it must meet the expectations and needs of clients. Animation has become an important part of tourism. Animation in the context of leisure is the active form of animation activities animator, who in his profession must satisfy conflicting requirements. The aim of article is to show to the importance of the profession animator and animation services in tourism and how participants of tourism based on their needs, expectations and experiences, evaluate the skills of an animator and animation activities with respect to the conditions of tourism in Slovakia. Although the survey showed interest in customer service for animation, yet the survey results point to a lack of skills Slovak animators with animation activities, to use and perform animation activities and that animation services are not appreciated in Slovak tourism. Improving the skills of animators and use various forms of animation are needed in everyday work with participants of tourism, to meet their needs and expectations and to increase the attractiveness of tourism in Slovakia.

Keywords: animator, animation activities, tourism, skills, customers

JEL Classification: L83

David Zeman, Jan Máče: Nobelova cena za ekonomii 2008: Vliv úspor z rozsahu na mezinárodní obchod a ekonomickou geografii

Autor Paul Krugman

Nobel Prize for Economy 2008: Impact of Economies of Scale on International Trade and Economic Geography

Abstrakt: Cena Švédské národní banky za rozvoj ekonomické vědy na památku Alfreda Nobela za rok 2008 byla udělena americkému ekonomovi Paulu Krugmanovi. Předmětem jeho zájmu byla oblast zahraničního obchodu, zejména vliv úspor z rozsahu na ekonomickou geografii a mezinárodní obchod. Zaměřil se na analýzu příčin vzniku urbanizace, kde uplatnil teorii nedokonalé konkurence. V oblasti mezinárodního obchodu vypracoval teorii dopadu koncentrace produkce na relativní dopravní náklady. Obě oblasti svého vědeckého zájmu přitom dokázal synteticky propojit ve funkční celek

Klíčová slova: ekonomická geografie, mezinárodní obchod, monopolistická konkurence, urbanizace

Abstract: The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel was awarded in 2008 to the American economist Paul Krugman. The focus of his interest was the area of foreign trade, specifically the influence of economies of scale on economic geography and international trade. Krugman focused on analyzing the causes of urbanization, based on the theory of imperfect competition. In the field of international trade, he developed a theory on the impact of the concentration of production on relative transport costs. Through his work, Krugman managed to link both his areas of scientific interest.

Keywords: economic geography, international trade, monopolistic competition urbanization, urbanization

JEL Classification: E40, H51